

Проаналізувавши нормативні документи ми дійшли до висновку, що сьогодні існує розбіжність щодо трактування поняття «основні засоби». Тому для узгодженості понять слід удосконалювати нормативно-законодавчу базу основних засобів.

Список використаних джерел:

1. МСБО 16 «Основні засоби» від 1 січня 2012 р. № 929_014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text.
2. НП(С)БО 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. Дата оновлення: 26.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI. Дата оновлення: 07.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

УДК 334.732 : 631.6.02

Прокопенко К. О.

*кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник відділу форм і методів
господарювання в агропродовольчому комплексі
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»*

ЗМІНА КЛІМАТУ ЯК ЧИННИК ПЕРЕХОДУ АГРАРНОГО СЕКТОРА НА НОВИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РІВЕНЬ

Досягнення цільових показників ЦУР-2030 в сучасних умовах вимагає якісної трансформації глобальної агропродовольчої системи, насамперед у частині активного переходу до нового технологічного рівня. Перехід агробізнесу на високі технології обумовлюється демографічною ситуацією, дефіцитом природних ресурсів, глобальним потеплінням, проблемою відходів. Через збільшення чисельності населення потреба у продуктах харчування зростає, при цьому земля та вода стають дефіцитними ресурсами. Водночас, значна частина продуктів псується, не встигаючи дійти споживача, хоча її виробництво супроводжується витраченими ресурсами. Зміна клімату призводить до відсутності умов вирощування притаманних регіону культур та тварин.

Зокрема, до 2050 р. населення планети зросте до 9,7 млрд осіб, і у зв'язку з цим потрібно виробляти на 60% більше продовольства [1]. Скорочення земельних, водних ресурсів та робочої сили збільшує потребу в механізації сільського господарства у світі, яка у країнах, що розвиваються (Індія та Китай), становить 45–55 %, а у розвинених країнах, таких як США (станом на 2018 р.), – 95 % [2].

Все це спонукає до широкого запровадження інновацій у традиційне аграрне виробництво, підвищує роль інформаційно-комунікаційних технологій у світовому сільському господарстві. Цифровізація світової аграрної галузі ґрунтується на ширшому впровадженні інтернету, покращенні аналітики, електронних гаджетах та використанні програмного забезпечення.

Інформаційні системи управління фермерськими господарствами забезпечують управління сільськогосподарським виробництвом, допомагаючи, зокрема, знизити виробничі витрати, забезпечити дотримання сільськогосподарських стандартів та підтримувати якість та безпеку продукції. Цифрові технології також можуть бути використані для створення оптимальної системи сільськогосподарського виробництва, яка часто називається точним сільським господарством, в якій використовується ресурсозберігаючий підхід. Такий підхід дозволяє ефективніше використовувати водні ресурси, оптимізувати обробку сировини, скоротити використання добрив і пестицидів.

Точне високотехнологічне землеробство як напрямок розвитку комп'ютеризованих технологій включає наступні елементи: GPS, мобільні пристрої, робототехніка, зрошення, сенсори, диференційоване внесення насіння, моделювання (прогнозування) погоди, моделювання азоту тощо. Впровадження цифрових технологій, особливо точного землеробства, сприяє виходу аграрної галузі на новий рівень екологічності та стійкості.

Високотехнологічне тваринництво включає використання програмно-апаратних засобів для визначення фізіологічних, поведінкових та продуктивних показників кожної окремої тварини. До основних завдань, які вирішує високотехнологічне тваринництво, можна віднести максимізацію продуктивності тварин, раннє виявлення захворювань, оцінку рівня здоров'я стада та проблеми виробництва, мінімізацію використання лікарських засобів у вигляді профілактичних заходів.

При використанні цього єдиного програмного забезпечення формується ситуація, де фермеру не доводиться аналізувати та інтерпретувати інформацію, а він може отримувати рекомендації щодо прийняття рішення безпосередньо на фермі, забезпечується чітке уявлення щодо витрат і віддачі від кожної інвестиції. Такі програмні продукти являють собою по суті бази даних, наприклад, системи управління для безприв'язного утримання тварин. У своїй більшості елементи високотехнологічного тваринництва спрямовані на реалізацію техніко-технологічних рішень, як, наприклад, впровадження автоматичних систем доїння та годівлі та ручних пристроїв зчитування, що застосовуються для ідентифікації тварин.

Наразі найбільшого поширення ці новації набувають у великому бізнесі, однак від зміни клімату особливо потерпають дрібні фермери, які не мають достатніх ресурсів. Їх сільськогосподарська діяльність, як правило, малорентабельна і часто є екологічно ризикованою. Поширення інновацій серед дрібних сільських господарств можливе завдяки фермерській кооперації. Зі зростанням рівня цифрових технологій повинна зростати кооперативна мобільність дрібних аграріїв. Кооперування дозволяє володіти більшою кількістю обладнання та впроваджувати передові технології, колективне володіння технікою дозволяє знизити витрати на собівартість продукції [3].

Впровадження інноваційних цифрових технологій, особливо точного землеробства, сприяє виходу аграрної галузі на новий рівень екологічності та стійкості. Впровадження у малих фермерських підприємствах розумних цифрових моделей господарювання дозволяє мінімізувати екологічні ризики їхньої діяльності. Створення стійкої цифрової сільськогосподарської культури є довгостроковим політичним та практичним трендом.

Список використаних джерел:

1. *E-agriculture in action. Published by the Food and Agriculture Organization of the United Nations and International Telecommunication Union Bangkok. 2017., С. 7.*
2. *Global Agricultural Machinery Market - Growth, Trends, COVID-19 Impact, and Forecasts (2022–2027) // URL: <http://surl.li/gydrs>*
3. *Harris A., Fulton M. Farm Machinery Co-operatives: An Idea Worth Sharing. CenterfortheStudy of Cooperatives, University ofSaskatchewan, Saskatoon, SK. 2000.*